

XÂY DỰNG QUI TRÌNH TỔ CHỨC BỒI DƯỠNG GIÁO VIÊN THÔNG QUA E-LEARNING

BUILDING THE ORGANIZATION PROCEDURE OF TRAINING TEACHERS THROUGH E-LEARNING

ĐINH THỊ KIM LOAN

Trường Cán bộ quản lý giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh, dtkloan@iemh.edu.vn

THÔNG TIN	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận: 01/3/2020 Ngày nhận lại: 05/6/2020 Duyệt đăng: 25/9/2020 Mã số: TCKH-S02T6-B23-2020 ISSN: 2354 – 0788</p> <p>Từ khóa: <i>bồi dưỡng, E-Learning, bồi dưỡng giáo viên, đổi mới giáo dục.</i></p> <p>Key words: <i>retraining, e-learning, training teachers, renovating education.</i></p>	<p><i>Việc học tập qua E-Learning có nhiều ưu điểm nổi trội và là một hình thức bồi dưỡng có hiệu quả trong giai đoạn hiện nay. Bài viết tập trung xây dựng qui trình tổ chức bồi dưỡng giáo viên thông qua E-Learning theo bốn bước: xác định nhu cầu bồi dưỡng; thiết kế nội dung bồi dưỡng; hướng dẫn hoạt động tự bồi dưỡng và kiểm tra đánh giá kết quả bồi dưỡng của giáo viên. Trong đó, nhấn mạnh đến những nội dung cụ thể trong từng bước nhằm hướng tới việc giúp giáo viên có thể chủ động bồi dưỡng ở bất cứ nơi nào, vào bất cứ khoảng thời gian phù hợp nào; đồng thời, có thể học lâu dài, liên tục, để thấm nhuần và vận dụng tốt các nội dung được bồi dưỡng vào thực tế giảng dạy của mình.</i></p> <p>ABSTRACT <i>E-Learning has many outstanding advantages and is an effective form of training in the current period. The article focuses on building the process of organizing teacher training through E-Learning in four steps: determine training needs; design training content; guide self-learning activities; check and evaluate teachers' training results. In particular, this article emphasizes on specific content in each step in order to help teachers to be active in retraining anywhere, at any appropriate time; at the same time, they can study long and continuously to instill and apply the trained contents into their practical teaching well.</i></p>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong công tác bồi dưỡng giáo viên, đặc biệt là bồi dưỡng để triển khai chương trình giáo dục phổ thông năm 2018, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã quan tâm và đẩy mạnh hoạt động tự bồi dưỡng của người học để giúp học sinh hình

thành và phát triển những phẩm chất và năng lực cụ thể. Do đó, mỗi giáo viên cũng phải nâng cao năng lực tự nghiên cứu, tự bồi dưỡng; mặt khác, các nội dung bồi dưỡng hiện nay phần lớn đã được thiết kế theo các dạng học liệu online để giáo viên có thể tự học trước khi học trực tiếp.

Vì vậy, việc sử dụng công nghệ thông tin trong bồi dưỡng là một trong những công cụ giúp giáo viên được tiếp cận, cập nhật những kiến thức, kỹ năng cũng như những phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động giáo dục một cách nhanh chóng và kịp thời nhất.

Trong hoạt động bồi dưỡng giáo viên, phần lớn các hình thức đều thực hiện theo hai bước: tập huấn giáo viên cốt cán theo địa phương và giáo viên cốt cán tập huấn đại trà cho giáo viên ở cơ sở. Bước tập huấn giáo viên cốt cán tập trung tại các lớp tập huấn. Tuy nhiên, bước thứ hai hoàn toàn có thể giao cho đơn vị trường chủ động tổ chức cho phù hợp với hoàn cảnh và điều kiện của từng đơn vị. Giáo viên có thể chủ động thời gian, kinh phí để nghiên cứu các nội dung, hình thức và phương pháp bồi dưỡng một cách linh hoạt và hiệu quả. Việc tổ chức thường xuyên và tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên được tham gia có hiệu quả các lớp tập huấn qua E-Learning có ý nghĩa quan trọng trong việc phát triển nhà trường. Do đó, cần đổi mới hình thức bồi dưỡng cho giáo viên thông qua E-Learning phù hợp với điều kiện thực tiễn ở các địa phương và được tổ chức một cách linh hoạt để có thể tự nghiên cứu, tự bồi dưỡng mọi lúc mọi nơi góp phần nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của giáo viên.

2. QUI TRÌNH TỔ CHỨC BỒI DƯỠNG GIÁO VIÊN THÔNG QUA E-LEARNING ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC

2.1. Xác định nhu cầu bồi dưỡng của giáo viên thông qua E-Learning

Ý nghĩa của việc xác định nhu cầu bồi dưỡng: Nhu cầu thể hiện ở động cơ thúc đẩy con người hoạt động và động cơ trở thành hình thức thể hiện nhu cầu. Nhu cầu của con người vừa mang chủ động cực vừa mang tính thụ động: Nhu cầu là sự đòi hỏi cần được thỏa mãn của chủ thể, nhưng được thỏa mãn hay không phụ thuộc vào hệ thống các đối tượng trong những điều kiện cụ thể. Mặt khác, nhu cầu sẽ thúc đẩy chủ thể tích cực tìm kiếm đối tượng, phương thức, phương tiện thỏa mãn nhu

cầu, nghĩa là nhu cầu thúc đẩy hoạt động, kích thích hoạt động. Vì vậy, khi xem xét một nhu cầu cụ thể nào đó của con người dưới sự tham gia của ý thức, sự thống nhất giữa hai yếu tố chủ quan và khách quan ta thấy ý nghĩa của nhu cầu như là nguồn gốc tích cực của nhân cách con người. Việc xác định nhu cầu bồi dưỡng có ý nghĩa vô cùng quan trọng, vì đây chính là cơ sở giúp cho các cơ quan, các lực lượng đảm trách hoạt động bồi dưỡng cho giáo viên xây dựng và hoàn thiện kế hoạch bồi dưỡng đáp ứng yêu cầu và hiệu quả bồi dưỡng của thực tiễn giáo dục hiện nay. Thực hiện hoạt động này sẽ giúp đội ngũ giáo viên nhận thức đầy đủ về ý nghĩa tầm quan trọng của giáo dục và vai trò, trách nhiệm của bản thân đối với việc tự bồi dưỡng để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ. Từ đó, có thái độ và hành động đúng đắn trong việc tổ chức thực hiện các hoạt động giáo dục trong nhà trường một cách phù hợp, linh hoạt, sáng tạo nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục góp phần tạo dựng không khí lao động tích cực, nâng cao chất lượng kết quả công tác tự bồi dưỡng của giáo viên. Bên cạnh đó, nó còn giúp các nhà quản lý chủ động hơn trong công tác tổ chức hoạt động tự bồi dưỡng cho giáo viên đáp ứng yêu cầu phát triển giáo dục của nhà trường (Harasim, L., Hiltz, S. R., Teles, L., & Turoff, M, 1995).

Nội dung nhu cầu bồi dưỡng: Hoạt động nhận thức giúp định hướng cho con người trong suy nghĩ, hành động và giúp điều chỉnh thái độ, hành vi của con người cho phù hợp với tình hình thực tiễn. Vì vậy, cần nâng cao nhận thức cho đội ngũ giáo viên về ý nghĩa, tầm quan trọng của hoạt động bồi dưỡng cũng như việc thực hiện nhiệm vụ của người giáo viên nhằm làm cho việc tự bồi dưỡng trở thành nhu cầu nội tại và có ý nghĩa thiết thực đối với mỗi giáo viên. Để xác định nhu cầu bồi dưỡng của đội ngũ giáo viên, cần phân tích thực trạng đội ngũ giáo viên: Họ là ai? Họ có vai trò như thế nào trong sự nghiệp đổi mới giáo dục? Họ đang ở trình độ nào? Năng lực chuyên môn, nghiệp vụ như thế nào? Điểm mạnh, điểm yếu của họ là gì? Phải bồi dưỡng cái gì, phương pháp,

hình thức bồi dưỡng như thế nào? Trên cơ sở đó, lãnh đạo trường có thể tổ chức quản lý, tác động đến giáo viên để họ thực hiện nhiệm vụ bồi dưỡng và tự bồi dưỡng một cách chủ động hơn. Khi tiến hành công tác bồi dưỡng, các nhà quản lý cần thực hiện tốt các nguyên tắc, lựa chọn nội dung, phương pháp và các hình thức tổ chức bồi dưỡng phù hợp với điều kiện của nhà trường để đạt được hiệu quả cao nhất.

Cách tiến hành xác định nhu cầu bồi dưỡng: Xác định các đối tượng cần bồi dưỡng như giáo viên chuyên trách, giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn, cán bộ quản lý...

Xác định hệ thống các nhu cầu dựa trên mục tiêu, nội dung, kỹ năng, phương pháp, hình thức, thời điểm, thời lượng và các điều kiện hỗ trợ của các đối tượng trên. Cần tập trung vào các nội dung bồi dưỡng về chủ trương, đường lối, chính sách phát triển giáo dục, chương trình, sách giáo khoa, kiến thức các môn học, hoạt động giáo dục thuộc chương trình giáo dục. Liên hệ cập nhật với các nội dung bồi dưỡng đáp ứng yêu cầu thực hiện nhiệm vụ phát triển giáo dục theo từng thời kỳ của mỗi địa phương do Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo quy định theo từng năm học về phát triển giáo dục của địa phương, thực hiện chương trình, sách giáo khoa, kiến thức giáo dục địa phương, phối hợp với các dự án (nếu có) qui định nội dung bồi dưỡng theo kế hoạch của các dự án. Chọn lọc các nội dung liên quan đến nhu cầu bồi dưỡng nhằm nâng cao nhận thức cho giáo viên về hoạt động bồi dưỡng và tự bồi dưỡng vào kế hoạch hoạt động, kế hoạch năm học của trường cũng như kế hoạch cá nhân của mỗi giáo viên.

2.2. Thiết kế nội dung bồi dưỡng cho giáo viên thông qua E-Learning

Ý nghĩa của việc thiết kế nội dung bồi dưỡng cho giáo viên thông qua E-Learning: Thiết kế nội dung bồi dưỡng là một khâu không thể thiếu khi tổ chức quá trình bồi dưỡng. Nội dung bồi dưỡng cho giáo viên phù hợp, đảm bảo tính khoa học, tính thực tiễn, phù hợp với điều

kiện thực tế của giáo viên và địa phương sẽ là một trong những yếu tố quan trọng, quyết định chất lượng bồi dưỡng. Mục đích của việc thiết kế nội dung nhằm hướng tới nâng cao nhận thức cho giáo viên trong việc thực hiện việc lồng ghép, tích hợp các nội dung giáo dục thông qua các môn học, các hoạt động giáo dục cụ thể, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương và phải xem nó là một trong những mục tiêu giáo dục của nhà trường. Đồng thời, làm cơ sở để xây dựng và triển khai mục tiêu bồi dưỡng giúp giáo viên có cơ hội được cập nhật, bổ sung những vấn đề giáo dục cho học sinh đáp ứng mục tiêu giáo dục toàn diện (Robert J. Marzano, 2011).

Lựa chọn nội dung bồi dưỡng cho giáo viên thông qua E-Learning: Quan điểm lồng ghép, tích hợp nội dung được coi là hình thức có tính khả thi cao vì nó giúp chúng ta có thể thiết kế được nội dung bồi dưỡng mang tính trọn vẹn và thống nhất. Giáo viên cần tiếp cận đến quá trình tương tác giữa dạy và học, tập trung vào kiến thức, thái độ và kỹ năng cần đạt được để giúp con người có trách nhiệm cao hơn đối với cuộc sống. Nội dung bồi dưỡng cần được phân hóa, đáp ứng nhu cầu khác nhau của các nhóm đối tượng. Nội dung cụ thể phải đa dạng, phụ thuộc vào tình hình thực tế tại cơ sở cũng như nhu cầu trực tiếp của từng môn học, của mỗi giáo viên, điều này được thể hiện qua một số vấn đề như:

Nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, kiến thức, kỹ năng sư phạm, kỹ năng tổ chức các hoạt động giáo dục cho học sinh; những kiến thức về tâm lý học lứa tuổi, sử dụng các kiến thức đó để lựa chọn phương pháp giảng dạy, cách ứng xử sư phạm trong giáo dục phù hợp với học sinh; những kiến thức về giáo dục học, vận dụng có hiệu quả các phương pháp giáo dục đạo đức, tri thức, thẩm mỹ, thể chất và hình thức tổ chức các hoạt động giáo dục; nâng cao năng lực thiết kế các hoạt động giáo dục đáp ứng yêu cầu chỉ đạo chuyên môn, đạt chuẩn kiến thức, kỹ năng môn học và phù hợp với các đối tượng học sinh; nâng cao năng lực kiểm tra,

đánh giá kết quả học tập và rèn luyện của học sinh thông qua việc tham gia các hoạt động giáo dục; nâng cao năng lực huy động và phối hợp với các lực lượng giáo dục trong việc tổ chức các hoạt động giáo dục cho học sinh...

Cách tiến hành thiết kế nội dung bồi dưỡng cho giáo viên thông qua E-Learning: 1) Thiết kế mục tiêu của giáo dục; 2) Phân tích các hoạt động dạy học và giáo dục cụ thể; 3) Thể hiện mục tiêu tích hợp, lồng ghép giáo dục vào các hoạt động dạy học và giáo dục cụ thể; 4) Tổ chức thực hiện hoạt động giáo dục cho học sinh và đánh giá kết quả: Hướng dẫn giáo viên thiết kế nội dung theo hướng đổi mới, thể hiện các hoạt động dạy học tích cực của giáo viên và học sinh trong từng môn học và từng hoạt động giáo dục cụ thể; hướng dẫn giáo viên lựa chọn và sử dụng đa dạng, hợp lý các phương pháp dạy học theo hướng phát huy tính sáng tạo, chủ động trong việc học tập của học sinh, xây dựng môi trường học tập hợp tác, thân thiện, tạo sự tự tin cho người học và hướng dẫn học sinh tự học; hướng dẫn giáo viên thiết kế các công cụ để đánh giá kết quả hoạt động của học sinh; hướng dẫn giáo viên sử dụng có hiệu quả thiết bị, đồ dùng dạy học và biết khai thác các điều kiện có sẵn để nâng cao hiệu quả tổ chức các hoạt động giáo dục. Khi thực hiện thiết kế nội dung bồi dưỡng cho giáo viên, cần quan tâm đến yếu tố đặc trưng của vùng miền, địa phương và tùy vào tình hình thực tế các đơn vị sẽ có kế hoạch triển khai cụ thể cho giáo viên và quan tâm đến việc xây dựng các tiêu chí cho giáo viên tự đánh giá. Việc bồi dưỡng giáo viên hiện nay không chỉ dừng lại ở sinh hoạt tập thể và chuyên môn, nghiệp vụ tại mỗi nhà trường, liên trường, cụm trường... mà cần xây dựng mỗi nhà trường thành tổ chức học tập suốt đời và bản thân mỗi người thầy phải luôn có ý thức tự bồi dưỡng.

2.3. Hướng dẫn hoạt động tự bồi dưỡng của giáo viên thông qua E-Learning

Ý nghĩa của hoạt động tự bồi dưỡng của giáo viên thông qua E-Learning: Hoạt động tự bồi dưỡng của giáo viên qua E-Learning là giúp giáo viên sử dụng công nghệ mạng Internet và trình duyệt Web để tiến hành các hoạt động bồi dưỡng qua việc thiết kế và tổ chức các diễn đàn trao đổi trực tuyến; xây dựng và tổ chức cho giáo viên tự kiểm tra, tự đánh giá trực tuyến thông qua hệ thống các bài tập, câu hỏi, trắc nghiệm... nhằm nâng cao khả năng độc lập chiếm lĩnh tri thức, hình thành những kỹ năng, kỹ xảo để có thể tự bồi dưỡng mọi nơi, mọi lúc thông qua các phương tiện có trình duyệt Web. Với hình thức học tập qua E-Learning, giáo viên sẽ chủ động sắp xếp kế hoạch bồi dưỡng của mình, chủ động tham gia tìm kiếm tư liệu bồi dưỡng và chia sẻ ý kiến tích cực trên diễn đàn học tập với giảng viên, đồng nghiệp. Mặt khác, sự tích cực và tự giác còn thể hiện ở hoạt động tự kiểm tra, tự đánh giá kết quả bồi dưỡng của bản thân thông qua hệ thống câu hỏi, bài tập, trắc nghiệm kiểm tra trên Website đã thiết lập. Tính tích cực và chủ động, tự giác của giáo viên sẽ quyết định kết quả việc tự bồi dưỡng qua E-Learning.

Trong thực tế, không phải giáo viên nào cũng được trang bị đầy đủ những kỹ năng tin học để có thể thao tác khi tự bồi dưỡng thông qua E-Learning. Để phục vụ cho mục đích nghiên cứu, việc chịu trách nhiệm hoàn toàn về việc sắp xếp và thể hiện nội dung các chuyên đề bồi dưỡng trên cơ sở tham khảo các nguồn tài liệu, kinh nghiệm giảng dạy của bản thân và tham khảo ý kiến chuyên gia, còn có sự trợ giúp kịp thời của một số chuyên gia về công nghệ thông tin, dễ sử dụng và thuận tiện và phù hợp với đặc điểm của môi trường sư phạm. Tuy nhiên, làm thế nào để người học có thể tự giác đăng ký tham gia bồi dưỡng và hoạt động tự bồi dưỡng được diễn ra liên tục, thường xuyên là vấn đề mà các nhà quản lý cần quan tâm để hỗ trợ giáo viên (Nguyễn Thị Bình, 2012).

Các bước hướng dẫn hoạt động tự bồi dưỡng qua E-Learning: Một trong những yếu tố ảnh hưởng đến sự thành công của giáo viên khi tham gia khoá trực tuyến đó là chỉ dẫn các bước học tập và trợ giúp khi người học gặp phải khó khăn trong quá trình học tập. Để khắc phục những khó khăn này, trong quá trình thiết kế giao diện của Website, ở mục hướng dẫn sử dụng, cần đưa ra các chỉ dẫn cụ thể để giáo viên có thể tự truy cập vào các nội dung quan tâm và tải về để tự nghiên cứu. Trong phần phát triển chuyên môn cho giáo viên, website cũng đã hướng dẫn các điều kiện cần thiết và nguồn tài nguyên, học liệu mở trên Internet để giáo viên tự bồi dưỡng dựa vào nhu cầu và mục tiêu tự bồi dưỡng của bản thân. Một trong những đặc thù của tự học qua E-Learning chính là tính tương tác cao nên cần đảm bảo cho người học tương tác với học liệu một cách thuận tiện nhất. Để thực hiện có hiệu quả việc tự bồi dưỡng cần tiến hành các bước sau:

Bước 1: Xác định các chuyên đề cần nghiên cứu: Xác định các chủ đề bao gồm chủ đề trao đổi chung và các chủ đề chuyên sâu. Xác định mục tiêu cho các chuyên đề nhằm nâng cao năng lực thực hiện các chuyên đề trong thực tiễn

Bước 2: Tạo môi trường tương tác thường xuyên giữa người dạy học người học, giữa người học với nhau: Mã nguồn NUKEVIET CMS là mã nguồn mở (Open Source) hoàn toàn miễn phí và không vi phạm bản quyền phần mềm theo giấy phép của cộng đồng nguồn mở. Do đó giảm đáng kể chi phí bản quyền WebSite. Nhằm thiết lập sự tương tác thường xuyên giữa người dạy học người học, giữa người học với nhau trong quá trình tự bồi dưỡng trực tuyến. Thông qua diễn đàn thảo luận, sẽ khuyến khích người học trao đổi và đưa ra các câu hỏi về những vấn đề đặt ra trong thực tiễn; mặt khác, diễn đàn còn là nơi để chia sẻ những hiểu biết, quan điểm cá nhân về các sự kiện, hiện tượng liên quan đến các chủ đề. Việc thảo luận, hỏi đáp trên diễn đàn có ưu thế hơn trả lời trực tiếp trên lớp là tính chuyên môn của vấn đề thường sâu hơn, có thể

trả lời với số lượng nhiều, đáp ứng nhu cầu học tập cho số đông. Thảo luận qua diễn đàn còn có ưu điểm là không bị giới hạn bởi thời gian và không gian như trao đổi trực tiếp tại lớp học.

Bước 3: Tổ chức diễn đàn trao đổi: Việc tổ chức diễn đàn trao đổi trực tuyến có thể thực hiện theo hai cách: tiến hành giao tiếp đồng bộ (tạo lập phòng Chat) hoặc giao tiếp không đồng bộ (comments chia sẻ, các bài viết để lại qua email) để các thành viên đưa ra ý kiến, bàn luận, chia sẻ, giải đáp những thắc mắc liên quan đến nội dung các chuyên đề. Giáo viên cần tích cực tham gia vào các diễn đàn trao đổi trực tuyến giữa người dạy - người học, người học - người học để chia sẻ những băn khoăn, thắc mắc, đưa ra ý kiến về các chủ đề liên quan đến nội dung bồi dưỡng. Việc làm này giúp giáo viên quản lý được số lượng cũng như việc viết bài tham gia diễn đàn của người học mà không cần phải giáp mặt trực tiếp như ở trên lớp học. Giáo viên tổng kết các chủ đề theo tiến trình thời gian đã xác định, trả lời những thắc mắc/băn khoăn của người học trên diễn đàn, bình chọn những bài viết tốt trong mỗi chủ đề để khuyến khích người học tham gia tích cực và chủ động, khuyến khích người học bắt đầu một chủ đề mới với các hoạt động tiếp theo.

Bước 4: Tổng kết đánh giá kết quả tự bồi dưỡng: Đánh giá tính tích cực tham gia học tập, nghiên cứu các về nội dung, phương pháp và hình thức giáo dục cho học sinh và đánh giá kết quả tự bồi dưỡng của giáo viên qua hệ thống các bài tập, câu hỏi tự kiểm tra, đánh giá để kịp thời điều chỉnh khi cần thiết. Xây dựng hệ thống bài tập lớn, câu hỏi tự luận, trắc nghiệm khách quan. Xây dựng tiêu chí đánh giá cụ thể cho mỗi bài tập lớn, đảm bảo tính toàn diện của các nguyên tắc đánh giá qua E-learning. Sau mỗi bài giảng sẽ lựa chọn và đưa ra những nhiệm vụ dạy học cụ thể dưới dạng những bài tập tự luận, trắc nghiệm và những tình huống thực tiễn đòi hỏi người học phải tìm tòi, nghiên cứu và giải quyết trong thời gian cụ thể. Hướng dẫn người học

cách đăng nhập làm thành viên của Website và tổ chức kiểm tra, đánh giá cũng như hướng dẫn giáo viên cách tự kiểm tra, tự đánh giá thường xuyên kết quả bồi dưỡng qua các bài tập này.

2.4. Kiểm tra, đánh giá kết quả bồi dưỡng của giáo viên thông qua E-Learning

Ý nghĩa của kiểm tra, đánh giá kết quả bồi dưỡng của giáo viên thông qua E-Learning: Việc thiết kế công cụ và tổ chức kiểm tra, đánh giá kết quả bồi dưỡng có ý nghĩa quan trọng nhằm đánh giá mức độ đạt được về kiến thức, kỹ năng, thái độ của giáo viên tham gia bồi dưỡng trong thực tế so với mục tiêu đã đề ra. Kiểm tra, đánh giá nhằm thu thập, phân tích, xử lý thông tin, giải thích thực trạng so với mục tiêu giáo dục, tìm nguyên nhân và đề xuất những biện pháp để cải tiến kết quả bồi dưỡng. Đồng thời, đánh giá khả năng vận dụng những kiến thức và kỹ năng về giáo dục đã đạt được thông qua các lớp bồi dưỡng. Đây là cách thức nhằm xác định mức độ thực hiện mục tiêu dạy học trong bồi dưỡng tập trung vào việc đánh giá khả năng giải quyết vấn đề của người học thông qua các hoạt động thực tiễn. Kiểm tra đánh giá phải đảm bảo tính khách quan, đồng thời chỉ ra được những hạn chế và nguyên nhân của nó từ đó đề xuất những biện pháp nhằm hoàn thiện, nâng cao chất lượng của quá trình bồi dưỡng cho giáo viên (Trần Thị Tuyết Oanh, 2009).

Xây dựng công cụ và tiêu chí đánh giá kết quả bồi dưỡng của giáo viên thông qua E-Learning: Thiết kế các công cụ đánh giá như: phiếu khảo sát mức độ hài lòng, mức độ hoàn thành nhiệm vụ học tập, bài tập, câu hỏi, bài kiểm tra, tình huống thực tế... nhằm trả lời các câu hỏi như: Bồi dưỡng có đạt mục tiêu không? Nội dung chuyên đề bồi dưỡng phù hợp không? Giảng viên tập huấn có đáp ứng được kỳ vọng của chương trình không? Đối tượng tham gia bồi dưỡng có tích cực học tập không? Hiệu quả của chương trình bồi dưỡng mang lại?; đánh giá kiến thức, kỹ năng, thái độ thông qua quá trình học tập tại mọi thời điểm ở các lớp bồi

dưỡng và đánh giá kết quả thiết kế và thực hành tổ chức hoạt động giáo dục thông qua E-Learning; đánh giá sự tham gia của người học thông qua việc tổ chức các hoạt động cho người học được trao đổi và tự đánh giá lẫn nhau thông qua các hoạt động; đánh giá sự tham gia tích cực của cá nhân thông qua số lượt truy cập và ý kiến trao đổi trong quá trình tự bồi dưỡng; tổ chức điều chỉnh, rút kinh nghiệm để giải đáp những nội dung người học chưa rõ hoặc chưa thống nhất ở tài liệu bồi dưỡng.

Cách đánh giá kết quả bồi dưỡng của giáo viên thông qua E-Learning: Xác định mục đích đánh giá kết quả bồi dưỡng cho giáo viên và tiến hành đánh giá kết quả bồi dưỡng cho giáo viên theo ba bước sau đây:

Bước 1: Thu thập thông tin: Thu thập thông tin từ nhiều nguồn, bằng nhiều hình thức và bằng nhiều phương pháp khác nhau (quan sát hoạt động, bài kiểm tra, sản phẩm thực tiễn, kết quả tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau); lựa chọn nội dung quan trọng cần đánh giá dựa vào mục tiêu bồi dưỡng, tập trung vào việc nâng cao năng lực tổ chức hoạt động giáo dục cho học sinh; lựa chọn công cụ đánh giá và sử dụng các kỹ thuật đánh giá phù hợp.

Bước 2: Phân tích và xử lý thông tin: Phân tích các thông tin mang tính định tính qua quan sát thái độ và mức độ tích cực tham gia hoạt động của người học thông qua E-Learning; phân tích các thông tin định lượng qua các bài kiểm tra, các bài tập tình huống và bài thực hành tổ chức hoạt động giáo dục cho học sinh đảm bảo chính xác và đúng yêu cầu kỹ thuật.

Bước 3: Xác nhận kết quả bồi dưỡng: Xác nhận người học đạt được hay không đạt được mục tiêu bồi dưỡng trong khoá học căn cứ vào kết quả quá trình, kết quả tổng kết, thái độ học tập, khả năng vận dụng kiến thức vào hoàn cảnh cụ thể của từng cá nhân người học và điều kiện của địa phương; thông báo kết quả đến người học và các cơ quan quản lý liên quan để có những kiến nghị kịp thời nhằm nâng cao hiệu

quả bồi dưỡng cho học sinh; đánh giá kết quả bồi dưỡng cần dựa vào các chuẩn kiến thức, kỹ năng của từng chuyên đề bồi dưỡng cụ thể, hoạt động của học viên và điều kiện thực tế của địa phương. Công cụ đánh giá phải phù hợp để đảm bảo tính toàn diện, công bằng, trung thực đảm bảo phân loại được năng lực của người học nhằm kịp thời điều chỉnh quá trình giáo dục; phối hợp giữa các hình thức đánh giá đánh giá tổng kết và đánh giá quá trình như: đánh giá thường xuyên, đánh giá định kỳ, đánh giá của giảng viên và tự đánh giá của học viên, đánh giá của nhà trường, gia đình và cộng đồng xã hội. Kết hợp linh hoạt các hình thức đánh giá qua bài kiểm tra trắc nghiệm, tự luận, thực hành với nhau nhằm phát huy ưu điểm của từng hình thức đánh giá này. Khuyến khích người học tích cực trong việc tham gia đánh giá lẫn nhau và tự đánh giá hoạt động tự bồi dưỡng của bản thân.

3. KẾT LUẬN

Bồi dưỡng giáo viên thông qua E-Learning là một hướng đi mới phù hợp với đặc trưng của xu hướng ứng dụng công nghệ thông tin vào đổi mới phương pháp và hình thức bồi dưỡng giáo

viên nói chung. Bồi dưỡng thông qua E-Learning có thể thích hợp cho nhiều đối tượng khác nhau, gia tăng cơ hội học tập cho mọi người, phát triển khả năng tự học và tạo điều kiện để người học có thể “học suốt đời”.

Tổ chức bồi dưỡng cho giáo viên thông qua E-Learning là mô hình có ưu thế giúp số đông giáo viên thu nhận những kiến thức phục vụ cho việc nâng cao năng lực chuyên môn hiện nay. Nhà trường cần xây dựng được kế hoạch năm học thể hiện các hoạt động giáo dục nhằm cụ thể hoá chương trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo phù hợp với đặc điểm của nhà trường, giáo viên. Xây dựng kế hoạch bồi dưỡng nâng cao chất lượng đội ngũ và tạo điều kiện cho giáo viên, cán bộ chuyên trách... tham gia các lớp tập huấn. Nhà trường tạo điều kiện về cơ sở vật chất và bồi dưỡng trình độ tin học cho đội ngũ giáo viên để có thể tự học, tự bồi dưỡng qua E-Learning; tạo động lực làm việc cho đội ngũ như: phân công công việc cụ thể, động viên, khen thưởng kịp thời và cần hỗ trợ đầy đủ hơn điều kiện cần thiết như: tài liệu, thời gian, kinh phí.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Thị Bình (2012), *Nghiên cứu đề xuất các giải pháp cải cách công tác đào tạo, bồi dưỡng giáo viên phổ thông*, Thông tin Hội thảo khoa học đề tài cấp nhà nước, Hà Nội.
2. Harasim, L., Hiltz, S. R., Teles, L., & Turoff, M (1995), *Learning Networks: A field guide to teaching and learning online*. Cambridge, MA. MIT Press.
3. Trần Thị Tuyết Oanh (2009), *Đánh giá và đo lường kết quả học tập*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội.
4. Robert J. Marzano (2011), *Nghệ thuật và khoa học dạy học* (Nguyễn Hữu Châu dịch), Nxb Giáo dục Việt Nam.